

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

06 грудня 2018 р.

Київ

№ 696-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 04.12.2018 № 500-01/7047-п та повідомлення про державну допомогу, надіслані листом Департаменту комунального господарства Харківської міської ради від 05.10.2018 № 4537/0/16-18 (вх. № 5-01/12106 від 09.10.2018), яке було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 за № 501/28631,

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. Надавач підтримки

- (1) Департамент комунального господарства Харківської міської ради (61003, м. Харків, пров. Соборний, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 34393088).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради (далі – СКП «Харківзеленбуд») (61145, м. Харків, вул. Клочківська, 195-А, ідентифікаційний код юридичної особи 03362152).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (3) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

1.4. Очікуваний результат

- (4) створення сприятливих умов для масового відпочинку та оздоровлення мешканців міста, які відвідують на безоплатній основі об'єкти зеленого господарства, що передані в господарське відання СКП «Харківзеленбуд»;

- (5) забезпечення збереження зелених насаджень та підвищення рівня озеленення міста;
- (6) забезпечення безперебійної роботи міських фонтанів;
- (7) забезпечення громадського порядку на об'єктах зеленого господарства;
- (8) створення належних умов для здійснення виробничої діяльності СКП «Харківзеленбуд»;
- (9) модернізація та технічне переоснащення СКП «Харківзеленбуд»;
- (10) запобігання передчасному зносу об'єктів зеленого господарства, відновлення об'єктів зеленого господарства загального користування, переданих в господарське відання СКП «Харківзеленбуд», шляхом їх ремонту та реконструкції.

1.5. Форма підтримки

- (11) Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) спрямовані на відновлення об'єктів зеленого господарства, міських фонтанів, елементів благоустрою, а саме на покриття витрат з:
 - виготовлення проектної документації;
 - проведення капітального ремонту та реконструкції об'єктів зеленого господарства, міських фонтанів, інших елементів благоустрою, виробничих приміщень підприємства;
 - придбання обладнання і предметів довгострокового користування тощо.
- (12) Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям) спрямовані на утримання в належному стані об'єктів зеленого господарства та міських фонтанів, а саме на покриття витрат з:
 - виплати заробітної плати працівникам, які зайняті утриманням об'єктів зеленого господарства та міських фонтанів;
 - поточного ремонту елементів благоустрою;
 - поточних видатків на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю, спецодягу;
 - оплати послуг з охорони об'єктів зеленого господарства, з технічної інвентаризації та впорядкування питань землеустрою на об'єктах зеленого господарства тощо.
- (13) Внески органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств з метою інвестування в необоротні активи. Внески органів місцевого самоврядування у статутний капітал СКП «Харківзеленбуд», як отримувача державної допомоги, на придбання техніки, механізмів, обладнання, засобів малої механізації тощо, які задіяні в обслуговуванні об'єктів зеленого господарства, з метою відновлення зношеного парку спецтехніки СКП «Харківзеленбуд».

1.6. Обсяг підтримки

- (14) Загальний обсяг підтримки – 2 086 067 581,44 грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (15) Рішення 49-ої сесії Харківської міської ради 5-го скликання від 27.10.2010 № 328/12 «Про затвердження «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 роки» (зі змінами) (далі – Програма).
- (16) Рішення 40-ої сесії Харківської міської ради 6-го скликання від 24.06.2015 № 1952/15 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки» (зі змінами).

- (17) Рішення 3-ої сесії Харківської міської ради 6-го скликання від 29.12.2010 № 113/10 «Про затвердження кошторисів витрат на виконання «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 роки» (зі змінами).
- (18) Проект рішення сесії Харківської міської ради 7-го скликання «Про затвердження кошторису витрат на виконання «Програми охорони навколишнього природного середовища м. Харкова на 2013-2020 роки» за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2019 рік» (з додатком 2 до проекту рішення «Кошторис витрат на виконання «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки» по Департаменту комунального господарства та Харківській міській раді за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2019 рік»).

1.8. Тривалість підтримки

- (19) З 01.01.2011 по 31.12.2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (20) «Програма розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки» (далі – Програма) розроблена на виконання Закону України «Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки» і спрямована на розв'язання проблем та забезпечення ефективного функціонування житлово-комунального господарства м. Харкова.
- (21) Метою Програми є реалізація політики реформування житлово-комунального господарства, здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.
- (22) Одним з необхідним напрямів благоустрою міста є відновлення наявних зелених насаджень. З метою здійснення заміни аварійних, сухостійних, уражених дерев та дерев, що досягли вікової межі, затверджено міську програму.
- (23) СКП «Харківзеленбуд» спеціально створено Харківською міською радою з метою цілорічного утримання, обслуговування, благоустрою, ремонту, охорони об'єктів зеленого господарства міста та міських фонтанів, які перебувають у комунальній власності міста Харкова та закріплені за СКП «Харківзеленбуд» на праві господарського відання.
- (24) СКП «Харківзеленбуд» є балансоутримувачем об'єктів зеленого господарства загального користування міста Харкова загальною площею 3 344,94 га, в тому числі об'єктів, які віднесені до природно-заповідного фонду України, а також 16 міських фонтанів.
- (25) Об'єкти, що знаходяться на балансі СКП «Харківзеленбуд», є загальнодоступними місцями відпочинку для мешканців та гостей міста, які відвідують ці об'єкти повністю на безоплатній основі.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. ОЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (26) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (27) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

3.2. ОБ'ЄКТИ БЛАГОУСТРОЮ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (28) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
 - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів.
- (29) Отже, на виконання статті 10 зазначеного Закону Харківською міською радою була затверджена «Програма розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки».
- (30) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.
- (31) Відповідно до статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою, зокрема, є:
- зелені насадження (у тому числі снігозахисні та протиерозійні) уздовж вулиць і доріг, в парках, скверах, на алеях, бульварах, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;
 - обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків;
 - комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади;
 - малі архітектурні форми.
- (32) Відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» мала архітектурна форма - це елемент декоративного чи іншого оснащення об'єкта благоустрою. До малих архітектурних форм належать:

- альтанки, павільйони, навіси;
 - паркові арки (аркади) і колони (колони);
 - вуличні вази, вазони і амфори;
 - декоративна та ігрова скульптура;
 - вуличні меблі (лавки, лави, столи);
 - сходи, балюстради;
 - паркові містки;
 - огорожі, ворота, ґрати;
 - інформаційні стенди, дошки, вивіски;
 - інші елементи благоустрою, визначені законодавством.
- (33) Відповідно до статті 36 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» за рахунок коштів місцевих бюджетів фінансуються заходи з виконання місцевих програм благоустрою населених пунктів, охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям.
- (34) У господарському віданні СКП «Харківзеленбуд» Харківської міської ради перебувають об'єкти благоустрою зеленого господарства загальною площею 3344,9 га, в тому числі:
- лісопарк, 4 гідролугопарки, 20 парків, 4 сади, 92 сквери, 5 набережних, 7 бульварів, 2 меморіальних комплекси;
 - 16 міських фонтанів (28 чаш);
 - об'єкти, які віднесені до природно-заповідного фонду України:
 - а) лісовий заказник місцевого значення «Григорівський бір» та «Помірки»;
 - б) сад ім. Т. Г. Шевченка – ботанічна пам'ятка природи, яка включає 20 вікових дубів від 200 до 300 років;
 - в) регіональний ландшафтний парк «Сокольники-Помірки».
- (35) Отже, СКП «Харківзеленбуд» здійснює заходи з благоустрою міста Харкова.
- (36) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (37) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік і передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (38) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (39) Враховуючи положення статей 15 та 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», видатки міського бюджету у 2018 році на благоустрій відповідно до Програми становитимуть 572 995 820,00 грн.
- (40) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (41) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 та 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.
- (42) Головним розпорядником бюджетних коштів є Департамент комунального господарства Харківської міської ради.

3.3. Природно-заповідний фонд України

- (43) Згідно зі статтею 12 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» управління природними заповідниками, біосферними заповідниками, національними природними парками, ботанічними садами, дендрологічними та зоологічними парками загальнодержавного значення, а також регіональними ландшафтними парками здійснюється їх спеціальними адміністраціями.
- (44) Управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, для яких не створюються спеціальні адміністрації, здійснюється підприємствами, установами та організаціями, у віданні яких перебувають ці території та об'єкти.
- (45) Згідно із статтею 23 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» регіональні ландшафтні парки є природоохоронними реакційними установами місцевого чи регіонального значення, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних природних комплексів та об'єктів, а також забезпечення умов для організованого відпочинку населення.
- (46) На регіональні ландшафтні парки покладається виконання таких завдань:
- збереження цінних природних та історико-культурних комплексів та об'єктів;
 - створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;
 - сприяння екологічній освітньо-виховній роботі.
- (47) Статтею 16 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» встановлено, що на території природних заповідників забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню заповідника, порушує природний розвиток процесів та явищ або створює загрозу шкідливого впливу на його природні комплекси та об'єкти.
- (48) Згідно зі статтею 46 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» фінансування заходів щодо регіональних ландшафтних парків, а також ботанічних

садів, дендрологічних парків та зоологічних парків місцевого значення здійснюється за рахунок бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів. Для цієї мети можуть також залучатися кошти позабюджетних і благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій та громадян.

- (49) Відповідно до статті 12 зазначеного Закону управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, для яких не створюються спеціальні адміністрації, здійснюється підприємствами, установами та організаціями, у віданні яких перебувають ці території та об'єкти.
- (50) Так, у господарському віданні спеціалізованого комунального підприємства «Харківзеленбуд» Харківської міської ради перебувають об'єкти, які віднесені до природно-заповідного фонду України:
- лісовий заказник місцевого значення «Григорівський бір»;
 - ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Сокольники-Помірки» і «Помірки»;
 - сад ім. Т. Г. Шевченка – ботанічна пам'ятка природи, що налічує 20 вікових дубів віком від 200 до 300 років;
 - регіональний ландшафтний парк «Сокольники-Помірки».
- (51) Об'єкти, що знаходяться на балансі СКП «Харківзеленбуд», є загальнодоступними місцями відпочинку для мешканців та гостей міста, які відвідують ці об'єкти на безоплатній основі.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (52) Відповідно до статті 1 Закону, державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (53) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринку у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (54) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (55) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрозувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (56) Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради засноване на міській комунальній власності з метою утримання, обслуговування, благоустрою, ремонту та створення нових об'єктів зеленого господарства міста Харкова та утримання об'єктів, які віднесені до природно-заповідного фонду України.

- (57) Фінансування спеціалізованого комунального підприємства «Харківзеленбуд» Харківської міської ради здійснюється надавачем відповідно до затвердженого плану використання бюджетних коштів на рік, виключно на виконання заходів, зазначених у Програмі.
- (58) Об'єкти благоустрою та об'єкти, які віднесені до природно-заповідного фонду України, що знаходяться на балансі СКП «Харківзеленбуд», є загальнодоступними місцями відпочинку для мешканців та гостей міста, які відвідують ці об'єкти на **безоплатній основі**.
- (59) Отже, підтримка відповідно до рішення Харківської міської ради від 27.11.2010 № 328/10 «Про затвердження «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки» (зі змінами) у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям), капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та внесків органів місцевого самоврядування у статутний капітал спеціалізованого комунального підприємства «Харківзеленбуд» Харківської міської ради у сумі 2 086 067 581,44 грн **не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону**.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом комунального господарства Харківської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка відповідно до рішення Харківської міської ради від 27.11.2010 № 328/10 «Про затвердження «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки» (зі змінами) у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям), капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та внесків органів місцевого самоврядування у статутний капітал спеціалізованого комунального підприємства «Харківзеленбуд» Харківської міської ради в сумі 2 086 067 581,44 грн з метою утримання об'єктів благоустрою та об'єктів, які віднесені до природно-заповідного фонду України, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ